voorstel

Zwolle

## Raadsplein besluitvormend

Datum 8 september 2014

| | |
|---|---|
| onderwerp | Regionale aanpak jeugdwerkloosheid |
| portefeuillehouder | Nelleke Vedelaar |
| informant | Groen, IB (Inge) 2741 |
| eenheid/afdeling | Sociale Zaken SZA |
| bijlagen | Voorstel: Informatienota Regionale aanpak jeugdwerkloosheid |

## Voorgesteld besluit raad

Wij stellen u voor kennis te nemen van de resultaten die tot dusver zijn behaald met de inzet van de regionale aanpak jeugdwerkloosheid ‘Maatwerk dat werkt!’.

voorstel

Zwolle

## Informatienota voor de raad

Datum 24 juni 2014
Ons kenmerk OW1402-0007

| | |
|---|---|
| Onderwerp | Regionale aanpak jeugdwerkloosheid |
| Versienummer | 0 |
| Portefeuillehouder | Nelleke Vedelaar |


| | |
|---|---|
| Informant | Inge Groen |
| Eenheid/Afdeling | SoZaWe/BAC |
| Telefoon | 2741 |
| Email | i.groen@zwolle.nl |

| Bijlagen | 0 |
|---|---|

**Wij stellen u voor kennis te nemen van:**
De resultaten die tot dusver zijn behaald met de inzet van de regionale aanpak jeugdwerkloosheid ‘Maatwerk dat werkt!’.

Datum 27 mei 2014
Ons kenmerk OW1402-0007

Toelichting op het voorstel

**Inleiding**
Sinds 2008 stijgt de werkloosheid en in de zomer van 2011 is deze vooral onder jongeren als gevolg van de economische crisis fors toegenomen. Bedroeg de jeugdwerkloosheid in januari 2013 nog 15% in 2014 is deze inmiddels verder gestegen naar 16,3% (CBS). Door deze ontwikkeling dreigen jongeren langdurig buitenspel te komen staan als hen niet de kans wordt geboden om ervaring op te doen op de arbeidsmarkt. De stijgende jeugdwerkloosheid verdient extra aandacht om deze jongeren weer perspectief te bieden.

De werkloosheid onder de niet-werkzoekende jongeren (tot 27 jaar) in de arbeidsregio IJssel-Vecht volgt de landelijke stijgende lijn. Volgens de laatste arbeidsmarktprognose van het UWV[1] (juni 2014) is het aantal jeugdige nww-ers opgelopen tot 2.316. Een stijging van 25%. In de regiogemeente hebben 1624 jongeren geen werk. In Zwolle zitten 692 jongeren zonder baan waarvan ongeveer 300 jongeren een wwb-uitkering ontvangen. Meer dan de helft van de jongeren is langer dan een jaar werkloos. De werkloosheid onder jongeren zonder startkwalificatie is het grootst. Deze groep is het hardst gegroeid met 39%. Een verklaring kan zijn dat deze jongeren zichtbaarder zijn doordat zij verplicht zijn zich in te schrijven bij het UWV. Een andere reden kan zijn dat het MBO al voorsorteert op de invoering van het entreeonderwijs (voormalig mbo niveau 1). Dit schooljaar wordt het entreeonderwijs ingevoerd. De eisen van het onderwijs zijn aangescherpt en kan voor jongeren met een extra ondersteuningsbehoefte drempel verhogend werken.

Op basis van de cijfers en de maatschappelijke ontwikkelingen kunnen we stellen dat het noodzakelijk is om acties uit te voeren om de jeugdwerkloosheid te verminderen. Om zoveel mogelijk jongeren een kans te bieden, investeren we in pro-actieve ondersteuning om te voorkomen dat ze het onderwijs vroegtijdig verlaten of zonder werk komen te zitten. Om hieraan een impuls te geven heeft het ministerie van Sociale Zaken heeft 25 miljoen beschikbaar gesteld aan de arbeidsregio's voor de aanpak van het voorkomen en bestrijden van jeugdwerkloosheid 2013-2014.

Eind oktober 2013 is in deze regio de aanpak jeugdwerkloosheid 'Maatwerk dat werkt!' gestart (informatienota voor de raad: Regionale plan van aanpak jeugdwerkloosheid, 19 november 2013). Een zestal projecten dragen in een anderhalf jaar tijd bij om de jeugdwerkloosheid in de arbeidsmarktregio IJssel-Vecht aan te pakken. Met deze projecten wordt ingezet om zoveel mogelijk jongeren (zonder) geschikt diploma tot 27 jaar tijdig te bereiken en te begeleiden naar scholing en/of een (leerwerk)baan. In de afgelopen periode zijn inspanningen geleverd om uitvoering te geven aan de projecten. In deze nota worden de resultaten gepresenteerd die tot dusver zijn behaald. In mei 2015 volgt de eindevaluatie over de gehele looptijd van de uitvoering van de projecten.

[1] Het UWV registreert de niet werkende werkzoekenden (nww) 15 t/m 27 jaar. Een kanttekening hierbij is dat niet iedere werkzoekende zich inschrijft als werkzoekende bij het UWV. Cijfers basiscijfers Jeugd juni 2014.

Datum 27 mei 2014
Ons kenmerk OW1402-0007

**Kernboodschap**

Ons college heeft de ambitie uitgesproken om te investeren in de aanpak van jeugdwerkloosheid in Zwolle en de regio. En daarbij zijn drie doelstellingen geformuleerd (1) 275 jongeren[2] in de regio naar een (leerwerk)baan te begeleiden, (2) 500 (afgestudeerde) jongeren helpen aan een baan en (3) 500 jongeren in de techniek (van werk) naar werk begeleiden. Uit kennis en ervaring blijkt dat er meer tijd nodig is om de bovengenoemde doelstellingen te halen. De praktijk laat zien dat het voor jongeren met een startkwalificatie al langer duur voordat zij een baan vinden. Maar dat het voor jongeren die veelal (multi) problematiek ervaren het nog complexer is om een (leerwerk)baan te vinden. Dit komt mede door verdringen op de arbeidsmarkt, het aanbod van jongeren groter is dan de vraag en dat de arbeidsmarkt nog geen echte groei laat zien. Daarnaast spelen bezuinigingen bij (leer)bedrijven ook een rol en dat is terug te zien dat minder leerplaatsen worden aangeboden.

Een andere reden is het niveau van de deelnemers. Het blijkt dat het instapniveau ver(der) verwijderd van de arbeidsmarkt dan vooraf gedacht. Vaak is MBO niveau 1 en 2 niet toereikend voor de functies die worden aangeboden. Daarnaast blijkt dat de jongeren die BBL zoeken meer moeten concurreren met de jongeren van dezelfde leeftijd die wel een diploma hebben.

Op dit moment nemen 251 jongeren deel aan één van de projecten. Er zijn 47 jongeren geplaatst via de projecten Meedoen naar Vermogen en Entree XXL op een leerwerkbaan. Er doen 88 jongeren mee in het programma ‘Samen werken aan werk’ om een baan te vinden en 78 jongeren zijn begeleid (van werk) naar werk in de techniek.

De cijfers laten zien dat de verwachting achterblijft. De complexe achtergrond van de jongeren, de economische crisis en de tijd die nodig is om de projecten succesvol te laten zijn, spelen hierin een rol. Dit neemt niet weg dat door deze aanpak de activering van een groot aantal (kwetsbare) jongeren wordt vergroot. Door de intensievere samenwerking tussen de partijen is inzichtelijk geworden waar jongeren tegenaanlopen en kan hierdoor beter geparticipeerd worden door de partijen. De lokale sociale infrastructuur kan hierdoor beter worden ingezet. Een opmerking die hierbij geplaatst moet worden is dat de resultaten naar (leerwerk)banen moeten worden bezien op een langere termijn. Door de uitvoering van de projecten is inzichtelijk geworden dat door de problematiek van de jongeren een langere aanlooptijd nodig is dan was voorzien om jongeren fit te maken voor de arbeidsmarkt. Maar ook dat er een lange adem nodig is om hen voldoende te kwalificeren en goed te begeleiden naar werk. De nadruk ligt op het leveren van maatwerk om een passende -en duurzame plek voor jongeren te vinden.

**Consequenties**

In de regio IJssel-Vecht wordt met de aanpak ingezet op verschillende trajecten om zoveel mogelijk jongeren te bereiken en te begeleiden naar werk of scholing. Door de inzet van de projecten zoals de Broekriem en Entree XXL wordt de kans op werk vergroot. Door aansluitend op het onderwijs zelf

[2] De 275 plaatsingen zijn samengesteld uit: Entree XXL 90, Meedoen naar vermogen 70, Harde Kern 85 en 30 vanuit de Broekriem.

actief te werken aan sollicitatie -en netwerkvaardigheden. Dit project is voor jongeren (zonder startkwalificatie) of bijna afgestudeerd de weg naar werk te vinden. De projecten Meedoen naar Vermogen, Terugdringen stagetekorten en Servicepunt Techniek dragen zorg voor het scholen van jongeren door het aanbieden van stage -en werkervaringsplaatsen ter voorbereiding op werk. Hierbij gaat het vooral om jongeren die een beroep doen op een WW- of WWB-uitkering. Het project Watkannu richt zich op individuele begeleiding van jongeren (maatwerk) gericht op werk. Als dat (nog) niet mogelijk is, wordt gestreefd naar een vorm van maatschappelijke participatie (bijv. vrijwilligerswerk). Hierbij gaat het om jongeren die geen beroep doen op onderwijs -of overheidsvoorzieningen.

Bij het opstellen en uitvoeren van de aanpak zijn (coöperaties) van ondernemers uit verschillende sectoren en het onderwijs betrokken. Deltion trekt en voert het project Entree XXL uit in samenwerking met de ROC's en werkgevers in de regio. Het project Meedoen naar Vermogen is opgesteld door Landstede in samenwerking met werkgevers en partners. Het HBO is aangehaakt in het project de Broekriem en het project Watkannu (eerder de Harde Kern) ligt de uitvoering bij de regiogemeenten RMC leerplicht in samenwerking met CJG's, hulpverlenende instanties, onderwijsinstellingen en werkgevers. De projecten hebben een eigen aanpak, dynamiek en aanlooptijd. Waar mogelijk wordt tussen de aanpakken verbindingen gelegd om de jongeren te ondersteunen en de kans op het vinden van een opleiding of werk te vergroten.

*Entree XXL*

Deltion heeft in samenwerking met ROC's en werkgevers het onderwijsprogramma Entree XXL 'Samen sterk in opleiding en werk'. Doel van dit onderwijsprogramma is om 90 jongeren in korte tijd (6 tot max 10 weken) arbeidsmarktfit te maken. Het programma wordt in Hardenberg door het Alfacollege uitgevoerd en in Raalte door Landstede. Inmiddels zijn 62 jongeren gestart in Zwolle (21), Hardenberg (14), Raalte (17) en Steenwijkerland (10). Er zijn 20 jongeren geplaatst op een (proef) leerwerkplek. De andere jongeren zijn naar een voltijdse scholing of BOL onderwijs gegaan of zijn een ander traject ingegaan. In Raalte en Steenwijkerland zijn nog geen resultaten bekend omdat het de trajecten net gestart zijn. Er zijn tot nu toe 5 jongeren uitgevallen, redenen hiervoor zijn opgenomen in een hulpverleningstraject, gebrek aan motivatie, uitvoeren van een taakstraf of verhuisd.

*De Broekriem*

De Broekriem is een platform voor en door jongeren (zonder) startkwalificatie die (bijna) een opleiding hebben afgerond maar geen werk kunnen vinden. Zij kunnen via het platform de kans op werk te vergroten. Ze hebben het actieplan 'Samen werken aan werk' opgezet en willen 500 jongeren bereiken. Tot nu toe hebben zij in Zwolle 10 netwerkbijeenkomsten georganiseerd waarbij 88 jongeren hebben deelgenomen. Op deze bijeenkomsten worden trainingen gegeven en worden actief gecoacht tot event-manager om zou ook weer andere jongeren te motiveren bij het vinden van een baan.

Datum 27 mei 2014
Ons kenmerk OW1402-0007

*Watkannu (eerder aanpak Harde Kern)*

Voor 140 jongeren (18-23 jaar met uitloop tot 27 jaar zonder startkwalificatie die niet naar school gaan, niet werken en veelal geen uitkering ontvangen) met een grote afstand tot onderwijs en arbeidsmarkt is de aanpak Watkannu ontwikkeld. Het project is in januari 2014 van start gegaan. Op dit moment zijn 85 jongeren aangemeld. Het project wordt geborgd bij alle gemeenten die in de RMC-regio vallen. De gemeenten worden tijdens de projectperiode opgeleid in de methodiek.

*Meedoen naar Vermogen*

In het project Meedoen naar Vermogen worden 100 jongeren door een vrijwillige 'personal coach' begeleid. Een breed programma waarbij vrijwillige coaches worden geworven en getraind in coachende vaardigheden om de jongeren te ondersteunen bij het vinden van aansluiting van het onderwijs naar de arbeidsmarkt. Op dit moment hebben 91 jongeren zich aangemeld en hebben 27 van hen een werkervaringsplaats/vrijwilligerswerk/(tijdelijk) werk gevonden of zijn weer naar school gegaan. Een flink aantal jongeren zoeken nog samen met hun coach naar werk/vervolgopleiding. Of moeten nog gekoppeld worden aan een coach. Sinds de start van het project is het traject voor 9 jongeren voortijdig beëindigd, een aantal van hen is in een hulpverleningstraject gegaan.

*Servicepunt Techniek*

De regionale invulling om 500 vakmensen te werven voor de sector techniek is opgepakt door het Servicepunt Techniek IJssel-Vecht. Zij vervullen vacatures bij technische bedrijven. Zij richten zich op jongeren die een technische opleiding volgen maar nog geen leerwerkplaats hebben en op jongeren die met een technische opleiding die nog geen baan hebben gevonden. Tot dusver zijn er 78 jongeren geplaatst.

*Terugdringen stagetekorten*

De inzet is vooral gericht op structuur versterking van processen waarbij regionaal ingezet wordt op inzetten op een duurzame samenwerking tussen overheid, onderwijs, ondernemers en kenniscentra. Het regionaal adviesteam kenniscentra adviseert vooral over de mogelijkheden en trends in de stagemarkt. Knelpunten op de stagemarkt en leerbanenmarkt zitten in de beroepsgroepen handel, ict en zorg. Gunstige beroepsgroepen zijn de techniek en bouwnijverheid.

**Financiën**

Het ministerie van Sociale Zaken heeft 25 miljoen beschikbaar gesteld aan de arbeidsregio's voor het voorkomen en bestrijden van jeugdwerkloosheid 2013-2014. Voor de arbeidsregio IJssel-Vecht € 662.272. Samen met de cofinanciering vanuit de gemeenten, provincie en onderwijsinstellingen betreft het totaalbudget € 1.539.545,-.

Datum 27 mei 2014
Ons kenmerk OW1402-0007

**Communicatie**

Begin maart is er een bijeenkomst georganiseerd voor de regiogemeenten om meer betrokkenheid en bekendheid te creëren over de aanpak. In de resterende periode zal de communicatie zo projectmatig en zo effectief mogelijk ingezet worden jongeren te bereiken.

**Vervolg**

We gaan de lessen van deze projecten, samen met de ambities in het uitvoeringsprogramma Participatiewet verder uitwerken en beoordelen op het best haalbare maatschappelijke effect en daarover in gesprek blijven en afspraak maken met onze partners. In mei 2015 volgt een eindevaluatie over de gehele looptijd van de uitvoering van de projecten.

In het kader van de Werkweek om landelijk aandacht te vragen voor jeugdwerkloosheid organiseert gemeente Zwolle samen met het onderwijs, UWV een platform waar jonge werkzoekenden klaar worden gestoomd om netwerkgesprekken aan te gaan met werkgevers.

**Openbaarheid**

Ja

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw R.E. Riemersma MCM, secretaris